

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobců: **a) M.Y. K., b) M. K., c) nezl. A. M. K., d) nezl. S. K.,** nezl. žalobkyně c) a d) zastoupeni žalobkyní b) jako zákonným zástupcem, **e) M. K., f) S. K., g) A. K.,** všichni st. příslušnost Afghánská islámská republika, t.č. bytem PoS Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, zastoupených JUDr. Yvetou Janákovou, advokátkou se sídlem Brno, Příkop 2a, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18.1.2017, č. j. OAM-944/ZA-ZA11-P06-2016, ze dne 18.1.2017, č. j. OAM-940/ZA-ZA11-P06-2016, ze dne 18.1.2017, č. j. OAM-942/ZA-ZA11-P06-2016, ze dne 18.1.2017, č. j. OAM-943/ZA-ZA11-P06-2016, ze dne 18.1.2017, č. j. OAM-941/ZA-ZA11-P06-2016, **ve věci udělení mezinárodní ochrany,**

takto:

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutími žalovaného nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).

Proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18.1.2017 podali žalobci u zdejšího soudu dne 9.2.2017 žalobu, a to žalobce a) proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-944/ZA-ZA11-P06-2016 (řízení vedeno pod sp. zn. 63Az 5/2017), žalobkyně b), c) a d) proti rozhodnutí č. j. OAM-940/ZA-ZA11-P06-2016 (řízení vedeno pod sp. zn. 63Az 3/2017), žalobkyně e) proti rozhodnutí č. j. OAM-942/ZA-ZA11-P06-2016 (řízení vedeno pod sp. zn. 63Az 4/2017), žalobkyně f) proti rozhodnutí č. j. OAM-943/ZA-ZA11-P06-2016 (řízení vedeno pod sp. zn. 63Az 6/2017) a žalobkyně g) proti rozhodnutí č. j. OAM-941/ZA-ZA11-P06-2016 (řízení vedeno pod sp. zn. 63Az 7/2017). Usnesením ze dne 30.3.2017 soud všechny věci spojil ke společnému řízení s tím, že jako věc hlavní je vedena věc sp. zn. 63Az 5/2017. V žalobách napadli žalobci v zásadě shodně pojatá rozhodnutí žalovaného identickými argumenty. Žalovanému bylo vytýkáno, že neprovedl dostatečné a úplné dokazování ohledně skutečností tvrzených žalobci, nesprávné skutkové a právní závěry. Konkrétně žalobce a) namítal ohledně závěru žalovaného o nesplnění zákonných podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, že správní orgán nepřihlédl k jeho tvrzení, že má odůvodněný strach z pronásledování a vyhrožování jeho osoby i členů jeho blízké rodiny, zejména v souvislosti s jeho funkcí ředitele komise pro posuzování zakázek na stavební projekty, spadající pod afghánské ministerstvo vnitra. Žalobkyně b) až f) ve vztahu k ust. § 12 písm. b) zákona o azylu namítaly, že žalovaný nepřihlédl k tvrzení, že měly odůvodněný strach z pronásledování a vyhrožování žalobci a) [manželovi žalobkyně b) a otci ostatních žalobkyň], a tím i o svůj život v souvislosti s jeho funkcí ředitele komise pro posuzování zakázek na stavební projekty. Žalobci uvedli, že žalobce a) v průběhu řízení jako původce těchto výhrůžek označil osobu M. A. G. Ohledně anonymních telefonních výhrůžek se žalobce a) sice obrátil na státní orgány, které mu v této souvislosti poskytly přiměřenou pomoc, avšak jakmile se mu dostalo výhrůžek od muže jménem M., již se s ohledem na politickou a ekonomickou exponovanost tohoto člověka a ze strachu o svůj život a život členů rodiny, na státní orgány o pomoc neobrátil. Žalovaný však zcela nesprávně tuto skutečnost vyhodnotil v jeho neprospěch, aniž podrobně zkoumal důvody, které žalobce a) k takovému jednání vedly, a aniž se zabýval otázkou, jaké postavení v politickém a ekonomickém, potažmo i kriminálním prostředí označená osoba zaujímal. Takové zjištění žalovaný neučinil, ač minimálně z veřejně dostupných zdrojů (internet, zprávy mezinárodních organizací) tak učinit mohl. Pokud by žalovaný dokazování vedl řádně a úplně, musel by minimálně prostřednictvím dotazu na žalobce a) zjistit, že jde o mimořádně politicky a hospodářsky exponovanou osobu, poslance parlamentu se zásadním vlivem v politické sféře, s vazbami na složky policie a armády. Žalobci dále namítali, že žalovaný bez jakéhokoli prověření bagatelizoval tvrzení žalobce a), že ve vztahu k osobě A. G. M. silně pociťoval obavy z pronásledování a z výhrůžek směřovaných jak k němu, tak i k ostatním žalobcům (výhrůžky ublížení na zdraví, znásilněním). Žalobci žalovanému vytkli, že pro posouzení věrohodnosti tvrzení, že žalobce a) byl pronásledován z důvodu svého postavení a pro své rozhodování v komisi pro státní zakázky ve stavebnictví, se při výslechu žalobců a následném hodnocení

splnění podmínek pro poskytnutí mezinárodní ochrany nezaměřil na zhodnocení míry hrozícího nebezpečí od osoby A. G. M. Žalovaný pochybil, jestliže se při posuzování ochrany v zemi původu žalobců nezabýval tím, zda žalobci měli skutečně faktickou možnost ochrany v jejich zemi a zda ochrana před pronásledováním a výhrůžkami od osob politicky exponovaných, majících úzké vazby na politické a státní orgány, je v zemi původu dostupná a účinná. Žalobci poznamenali, že s ohledem na skutečnost, že osoba A. G.M. je politicky exponovaná, jejíž vliv není spojen toliko s územím Kábulu, na kterém žalobci pobývali, mají za to, že v jejich případě nelze aplikovat ani § 2 odst. 7 zákona o azylu, resp. hovořící o tzv. vnitrostátní ochraně. Žalovanému vytkli, že povinností žalovaného bylo podrobně odůvodnit, a to i na základě zcela přesných a aktuálních informací o zemi původu, zda by skutečně vnitřní přesídlení jim umožňovalo uniknout reálnému nebezpečí vážné újmy, či případné hrozbě pronásledování ze strany uvedené osoby, či zda by před takovým nebezpečím či hrozbou získali v jiné části země dostatečnou ochranu. Podle žalobců žalovaný v tomto rozsahu své povinnosti řádného zjišťování rozhodných skutečností a následně přesvědčivého odůvodnění v napadeném rozhodnutí nedostál, ač nesl k této otázce důkazní břemeno.

Žalobci rovněž oponovali závěrům žalovaného, že svá tvrzení nedoložili žádnými azylově relevantními důkazy. Vyslovili přesvědčení, že jak v podané žádosti o mezinárodní ochranu, tak svou výpovědí vynaložili jak skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnili, předložili všechny náležitosti, které měly k dispozici, a podali uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí. Pokud tvrzení nebyla žalovaným shledána přesvědčivými a neodůvodňujícími žádost o udělení mezinárodní ochrany, pak takové závěry žalovaného nejsou založeny na výsledcích úplného dokazování a lze je považovat za nepřipustný projev libovůle správního orgánu. Postup žalovaného považují za odporující i závěru vyslovenému v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 235/2004-57, podle něhož je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.

Žalobci dále nesouhlasili ani se způsobem, jakým se žalovaný v hodnocení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu vypořádal s otázkou bezpečnostní situace v zemi původu, resp. otázkou bezpečnosti v Kábulu a okolí. Podle žalobců právě bezpečnostní situace v Kábulu a okolí se v posledních měsících výrazně zhoršila, když útoky Islámského státu jsou v této oblasti koordinovaně zaměřeny především na civilisty. Žalovaný bezpečnostní situaci v zemi původu žalobců hodnotil velice povrchně, bez znalosti aktuální bezpečnostní situace, což je zřejmé i z toho, že jako zdroje, z nichž vycházel, označil informace a zprávy mezinárodních institucí z počátku roku 2016, hodnotící situaci v zemi původu žadatelů podle stavu v roce 2015. Žalovaný tak nedostatečně zjistil skutečnosti rozhodné pro posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Žalobci dále namítali, že výše uvedené skutečnosti žalovaný nesprávně hodnotil i v souvislosti s posouzením, zda žalobcům v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu.

Žalobkyně b) až f) dále uvedly, že opustily-li svou vlast na základě rozhodnutí žalobce a), bylo tomu proto, že mu plně důvěřovaly a věřily jeho tvrzení, že jsou ve své zemi nadále v nebezpečí, přičemž podrobné důvody jim byly sděleny až poté, co zemi

svého původu celá rodina opustila. Tato okolnost, pramenící z kulturních zvyklostí a rozdílných rolí muže a ženy v islámské společnosti, jim nemůže být přičítána v řízení o udělení mezinárodní ochrany k tíži s tím, že samy neměly žádné důvody pro opuštění vlasti ve smyslu § 12 písm. b), resp. 14a zákona o azylu.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. K námitce ohledně nedostatečně zjištěného stavu věci konstatoval, že z obsahu spisu, konkrétně např. z protokolu o pohovoru je zjevné, že žalobci si museli být vzhledem k poučení vědomí své povinnosti poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět v řízení nejen pravdivé, ale i úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobci měli příležitost se s obsahem svých sdělení seznámit, v případě zájmu je doplnit či podpořit dalšími tvrzeními či materiály. Rovněž měli příležitost se seznámit se shromážděnými podklady pro rozhodnutí. Žalobci nic dalšího neuváděli, nedoplňovali a přednesli, že nic dalšího k doložení nemají. Žádné doplnění podkladů nenavrhli. Žalovaný poznamenal, že nepominul ani doklady předložené samotnými žalobci. Co se týče situace v zemi původu, žalovaný považoval jím shromážděné materiály za dostatečně aktuální. Poukázal na to, že zejména souhrnné informace týkající se situace v zemi v konkrétním sledovaném období, jsou vydávány v delších časových intervalech a určité zpoždění za posuzovaným obdobím je tedy logické. V této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 42 Az 1/2016-35, v němž je konstatováno, že není technicky možné mít k dispozici naprosto aktuální zprávy o zemi původu s ohledem na dobu nezbytnou k vypracování zejména zpráv publikovaných periodicky, zpravidla jednou ročně. Dle žalovaného shromážděné podkladové informace pocházejí z důvěryhodných zdrojů a žalobci je v průběhu správního řízení žádným způsobem nezpochybnili, a to ani co do aktuálnosti, ani co do obsahu. Žalovaný rovněž poukázal na povinnost tvrzení, kterou musí unést žadatel o mezinárodní ochranu, jak dokládá i související konstantní judikatura, na kterou ve vyjádření odkázal a z níž obsáhle citoval.

Žalovaný dále uvedl, že se v potřebném rozsahu zabýval žalobci uváděnými obavami z hlediska ustanovení, dle nichž lze udělit azyl, stejně tak z pohledu ustanovení týkajících se předpokladů k udělení doplňkové ochrany. Řádně zdůvodnil, proč tvrzené skutečnosti nemohou představovat důvod k udělení azylu. V odůvodnění rozhodnutí je to srozumitelně popsáno. Na tyto pasáže žalovaný odkázal. Co se týče původce výhrůžek směřovaných vůči žalobci a) a jeho rodině, tedy žalobkyním b) až f), žalovaný uvedl, že žalobce a) popsal průběh osobního setkání s mužem jménem A. G.M. na chodbě ministerstva vnitra, kdy došlo z jeho strany k vyhrožování za použití zbraně, nicméně po tomto incidentu se již na nikoho neobrátil s tím, že to považoval za zbytečné vzhledem ke konexím a vlivu vyhrožujícího. Žalovaný odmítá, že by vyvinul nedostatek iniciativy při zjišťování skutkového stavu. Z obsahu protokolu o pohovoru lze zjistit, že žalobce byl dotazován, zda se na někoho poté obrátil s žádostí o pomoc. Když tuto možnost žalobce a) nejprve obecně zpochybnil, žalovaný se nespokojil s nedostatečně odůvodněnou odpovědí a položil v této věci zpřesňující dotaz, proč tuto alternativu považoval žalobce za zbytečnou. Dostalo se mu odpovědi odkazující pouze na žalobcovo povědomí o moci, konexích a vlivu vyhrožující osoby a o bezmocnosti úřadů vůči němu. Žalovaný nicméně sdělení žalobce nepominul. Jak plyne z odůvodnění napadených rozhodnutí, kromě jiného poukázal na to, že příslušné orgány se podáním žalobce a) zabývaly, pokoušely se zjistit totožnost volajících osob. Skutečnost, že tato jejich aktivita byla limitována technickým vybavením a původce anonymních výhrůžek se zjistit nepodařilo, není dokladem pasivity orgánů Afghánského státu. Naopak

v okamžiku, kdy žalobce a) měl k dispozici konkrétní informaci o původci vyhrožování, na možnost sdělit tuto informaci příslušným státním orgánům rezignoval. Ty tedy ani neměly možnost se zaměřit na další cílenější vyšetřování jeho případu a na poskytnutí mu konkrétnější pomoci či ochrany. Ač z důvodu tvrzených obav přestěhoval svou rodinu do Mazár-i-Šaríf, sám nadále setrval ve své pracovní pozici a důvěřoval v zajištění dostatečné ochrany ze strany Afghánského státu. Vzhledem k celkové délce doby, po kterou bylo žalobci a) vyhrožováno telefonicky (přes dva roky), žalovaný dle jeho mínění důvodně shrnul, že pokud by se jednalo o výhrůžky bezprostředně ohrožující na životě jeho i rodinu, pokusil by se situaci v zemi původu řešit jistě dříve. Žalovaný poznamenal, že následným vycestováním do Turecka pak pominul důvod k dalšímu vyhrožování, neboť žalobce nadále v komisi pro schvalování stavebních zakázek již nepůsobil. Žalovaný poukázal na to, že žalobce a) k důvodu opuštění Turecka uvedl, že se tam necítil v bezpečí, žalobkyně c) až f) nemohly chodit do školy, protože pro ně neměli potvrzení ze školy a k prodloužení pobytu bylo třeba hodně peněz, které neměl. Z uvedeného je tedy zřejmé, že důvodem proč děti žalobce [žalobkyně c) až f)] nenavštěvovaly školu, byl nedostatek příslušných potvrzení, nikoli obavy o jejich bezpečí. Navzdory tomu, že na území tohoto státu již žalobci nečelili žádným konkrétním problémům spjatým s důvody, pro něž vlast opustili, přesto v něm o mezinárodní ochranu nepožádali, a to i když v něm 6 měsíců pobývali. Zmíněné jednání nesvědčí o palčivosti žalobci tvrzených obav, žalovaný odkázal v této souvislosti na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je o azyl nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (viz rozsudek č. j. 2 Azs 423/2004-81).

Žalovaný dále uvedl, že v odůvodnění napadených rozhodnutí podrobně popsal, proč ani bezpečnostní situaci v zemi původu nelze bez dalšího považovat za důvod k udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Z celkového kontextu odůvodnění i ze spisu je zjevné, na základě jakých podkladů žalovaný k závěrům vysloveným v této souvislosti dospěl.

K posouzení důvodnosti žádosti z hlediska ustanovení § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že neshledal, že by žalobci mohli být v případě návratu do země původu vystaveni skutečnému nebezpečí vážné újmy. Ze sdělení žalobců nevyplynuly jakékoliv souvislosti, jež by nasvědčovaly možnosti, že by jim ve vlasti hrozilo uložení či vykonání trestu smrti, stejně tak nelze ze zjištěných skutečností dovodit, že by čelili nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobci žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami Afghánského státu v průběhu správního řízení nedeklarovali. Naopak žalobce a) se na ně s důvěrou obrátil a nelze uzavřít, že by mu z jejich strany byla pomoc odmítnuta. Žalobci a) nebyla odepřena pomoc ze strany státních orgánů v situaci, kdy se na ně obrátil z důvodu anonymního vyhrožování neznámými osobami. Jeho další kroky po osobním incidentu na půdě afghánského Ministerstva vnitra však nesvědčí o tom, že by dostatečně spolupracoval s příslušnými orgány, jimž bylo svěřeno vyšetřování jeho případu. Žalobci neuvedli, že by proti nim někdy mělo být vedeno trestní stíhání. Žalobce a) ve správním řízení sdělil, že měl státní ochranu. Fakticky realizované jednání formou výhrůžek vůči žalobci a) a jeho rodině mělo povahu pouze anonymního telefonického vyhrožování. Jen jednou došlo k vyhrožování žalobci a) při osobním setkání konkrétní osobou. K žádné konkrétní fyzické újmě ale nedošlo ani v případě jeho osoby, ani v případě žalobkyň b) až f). Žalovaný poznamenal, že

v rozhodnutí uzavřel, že vzhledem k opuštění pracovní pozice žalobcem a) došlo ke ztrátě jeho vlivu na schvalování předmětných stavebních zakázek, čímž pominul důvod jakkoli mu nadále vyhrožovat a jeho obavy s výkonem zaměstnání související tak žalovaný označil jako bezpředmětné.

Žalovaný dále vyslovil názor, že se v odůvodnění napadených rozhodnutí v potřebném rozsahu zabýval rovněž důvodností žádosti žalobců z hlediska ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycházel přitom z dostatečně širokého informačního základu. Shromážděné podklady splňují požadavky kladené konstantní judikaturou, neboť jsou relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní, dohledatelné a poskytují dostatečnou oporu závěrům vysloveným ve správním rozhodnutí. Žalovaný nepopřel aktuální výskyt bezpečnostních incidentů v některých lokalitách, současně ale shrnul, že je nelze označit jako celoplošně rozšířené nerozlišující násilí, které by postihovalo celé území Afghánistánu. S ohledem na podklady pak poukázal na konkrétní lokality, které jsou v rámci země považovány za nejbezpečnější. Žalovaný zdůraznil, že v průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti dokládající, že by v případě návratu mohli být žalobci vystaveni ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Poukázal také na to, že žalobce a) se obdobně jako žalobkyně b) a žalobkyně g) do země svého předchozího pobytu navzdory tvrzeným obavám dobrovolně vrátily, žalovaný uvedl, že nepochybně, že na území Afghánistánu dochází k častým útokům na civilní obyvatelstvo. Poznamenal, že útoky popisované v článku, na který žalobci odkázali, směřovaly zejména vůči šíitům, zatímco žalobci jsou vyznáním sunnitští muslimové. Jakkoli jsou popisované události znepokojivé a odsouzení hodné, nelze jimi doložit, že by se situace vymkla afghánské státní moci z rukou do té míry, že by již neplatilo, že je výskyt bezpečnostních incidentů, ač početných a v důsledku postihujících značné množství obětí, lokálně omezen a nejedná se tedy o celoplošně rozšířené nerozlišující násilí, které by postihovalo celé území Afghánistánu. Ani ve vztahu k ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu tedy nelze dospět k závěru, že by v zemi původu žalobců probíhal takový konflikt, že by žalobcům hrozilo v případě návratu skutečné nebezpečí vážné újmy. Žalovaný rovněž neshledal, že by vycestování žalobců představovalo rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí podle § 65 a násl. s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žaloba žádného z žalobců není důvodná.

Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostmi žalobců ze dne 30.10.2016, přičemž žalobkyně b) požádala o mezinárodní ochranu pro sebe a nezletilé dcery žalobkyně c) a d). Pohovor k těmto žádostem byl proveden a zaznamenán protokolem ze dne 3.11.2016.

Žalobce a) uvedl, že je tádžické národnosti, afghánské státní příslušnosti a vyznává islámské náboženství sunnitského směru. Prohlásil, že nemá žádné politické přesvědčení. Jeho posledním bydlištěm ve vlasti bylo město Kábul, mikrorajon Stare, pouze poslední dva nebo tři dny před odjezdem z vlasti pobýval společně s rodinou u své matky v jiné části Kábulu. Je ženatý. Manželka a jeho pět dětí jsou rovněž žadateli o

udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobce nemá žádné politické přesvědčení. V minulosti o mezinárodní ochranu nikde nežádal. Ke zdravotnímu stavu sdělil, že má 10 let astma, užívá léky, jinak je zdravý. K důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice žalobce vypověděl, že má zde přátele, především v české armádě, s nimiž spolupracoval na mezinárodní misi. Jeho život v Afghánistánu je v nebezpečí, neboť mu bylo vyhrožováno. Před dvěma a půl lety byl náměstkem ministra vnitra schválen do funkce ředitele komise na schvalování zakázek ve stavebnictví pro Ministerstvo vnitra. Všechny zakázky, smlouvy na veřejné zakázky v oblasti stavebnictví přicházely k nim na ministerstvo a on měl za úkol tyto záležitosti vyřizovat. V zakázkách šlo o vysoké částky v USD. Když v nějakém případě viděl, že je na malou zakázku alokováno hodně peněz, tedy, že je projekt nadhodnocen, zakázku nepotvrdil s tím, že je nepřijatelná, poslal ji zpět, aby byla poopravena. Některé stavební operace zastavil. Stalo se, že následně za ním přišlo několik představitelů stavebních firem, kteří mu nabízeli úplatky. Rovněž za ním docházeli lidé, kteří požadovali, aby určitý projekt schválil, ale on to neakceptoval. Stávalo se, že i bez jeho podpisu komise konkrétní návrh schválila. V zaměstnání byl podřízený Ředitelství stavebního odboru Ministerstva vnitra, nad kterým byl pouze náměstek ministra vnitra pro stavební věci a nemovitosti. Stávalo se, že i ostatní členové komise nějaký projekt nepodepsali a neschválili. Asi 4 měsíce poté, co se stal ředitelem komise, došlo k prvním telefonickým výhrůžkám. Dotyčný mu řekl, že když neuposlechl a nepřijal jejich nabídky, měl by rezignovat, aby tuto práci mohl vykonávat někdo jiný, jinak že jej zlikvidují. Žalobce nejprve na telefonát nereagoval. Jako policejní důstojník se domníval, že to nic neznamená. Za tři dny mu telefonovali znovu a způsob výhrůžek se změnil. Bylo mu nadáváno, dotyčný používal vulgární slova. Další den mu telefonovali znovu a sdělili mu, že vědí, že jeho manželka pracuje jako učitelka, dcera chodí na univerzitu, že je jim známo, v kolik hodin děti chodí do školy nebo na nákupy. Vyhrožovali, že jeho rodině nastříkají kyselinu do obličeje, vyhrožovali znásilněním a únosem druhé nejmladší dcery. Přibližně 6 nebo 7 měsíců poté, co se objevily první výhrůžky, žalobce zakázal manželce a dcerám chodit do práce a do školy. Ty nejprve vůči zákazu protestovaly, byly neklidné, chtěly vědět, z jakého důvodu mají být doma. Důvod jim nejprve nesdělil. Obával se, že by měly psychické problémy, časem o tomto problému řekl manželce. Jako pracovník Ministerstva vnitra měl státní ochranu, služební auto, zbraň, a i přesto mu takto vyhrožovali. Žalobce se následně osobně sešel s ministrem vnitra, jemuž přečetl a předal žádost o pomoc a poskytnutí ochrany pro svou rodinu s tím, že mu každý den z různých telefonních čísel někdo vyhrožuje. Žádost odeslal také na Policejní prezidium a na Afghánský národní bezpečnostní úřad. O rezignaci na svou funkci neuvažoval, neboť se domníval, že jeho a rodinu nadřízení a vedení ministerstva ochrání, měl státní ochranu, služební automobil a zbraň. Ministr vnitra, jemuž žalobce předal žádost, tuto podepsal a následně ji předal Policejnímu prezidiu, což byla od něj velká pomoc. Dostalo se mu upozornění, že on sám by měl především svou rodinu chránit. Ohledně telefonních čísel, z nichž mu bylo vyhrožováno, mu bylo sděleno, že nejsou tak technicky vybaveni, aby našli konkrétní lidi podle telefonních čísel. Žalobce pak odvezl rodinu do Mazár-i-Šaríf, kde žije jeho švagr. S původci výhrůžek odmítl spolupracovat, ti mu sdělili, že mu nepomůže ani to, že rodinu zamyká doma. Žalobce dále uvedl, že děti nebyly v klidu ani v Mazár-i-Šaríf, protože i tam dříve několik projektů neschválil. Asi měsíc a půl či dva měsíce před odjezdem z vlasti se žalobce náhodně setkal v budově Ministerstva vnitra s panem A. G. M., který na něho namířil zbraň a řekl mu, že zabije jeho i celou jeho rodinu. Předtím, než mu pohrozil smrtí, mu řekl, že zkusil různé způsoby, jak jej přimět k tomu, aby jim schválil projekty a že neví, co s ním má

dělat. Po tomto incidentu se žalobce s žádostí o pomoc na nikoho neobrátil s odůvodněním, že by to bylo zbytečné, neboť jako pracovník Ministerstva vnitra měl vědomost o tom, jakou má uvedený muž moc, konexe a vliv, že se jedná o člověka, který nerespektuje žádné zákony a vláda ani bezpečnostní složky Afghánistánu na něj nemají vliv. Po setkání s ním žalobce pochopil, že mu už nikdo nemůže pomoci a že v Afghánistánu už dále žít nemůže. Z tohoto důvodu šel na tureckou ambasádu. Tam pro rodinu získal víza. Několik dnů před odjezdem rodinu přivezl zpět do Kábulu, kde společně bydleli u jeho matky. V Kábulu si vyzvedli cestovní pasy a vyřídili víza. Vycestování z vlasti a následný život v Turecku financovali z úspor. Do Turecka odjížděli s plánem najít si tam práci. V Turecku ovšem nic nedělali, neuměli jazyk a rodina neměla dostatek peněz, aby žalobce mohl začít podnikat. Kvůli získání dalších prostředků se manželka a dcera na krátko vrátily do Kábulu, aby pronajaly byt, čímž by rodina získala nějaké prostředky. V Kábulu jim bratr žalobce sdělil, že ve městě je pro ně situace nebezpečná, že tam vůbec neměly jezdit. Manželce žalobce se nepodařilo pronajmout byt ani získat potvrzení o studiu pro dcery. Bezvýsledně se obě vrátily zpět do Turecka. Následně žalobce kontaktoval své přátele z české armády, svěřil se jim se svými potížemi a ti mu přislíbili pomoc. Následně rodina získala víza do České republiky. V Turecku o azyl žalobce nežádal, rodina se tam necítila v bezpečí, děti tam nemohly chodit do školy, neboť neměly potřebné potvrzení. Dalším důvodem byla skutečnost, že k prodloužení pobytu bylo zapotřebí hodně peněz, které neměl. Po příletu do České republiky na žalobce a jeho rodinu čekali příbuzní, všichni k nim jeli nejprve na návštěvu a následně byli odvezeni do Zastávky, kde požádali o azyl. Z Afghánistánu žalobce s rodinou odcestoval 7.1.2016, v Turecku pobývali od ledna do října téhož roku a do České republiky přicestovali 28.10.2016. Nikdy v minulosti o mezinárodní ochranu nežádal. V roce 2014 a 2015 měl vízum na cestu do Indie. Tam pobýval z důvodu léčby astmatu. V roce 2014 měl německé vízum a poté v roce 2016 vízum turecké.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce a) o mezinárodní ochranu je jeho obava z osob, kterým nevyhověl ve své funkci ředitele komise pro posuzování zakázek na stavební projekty, spadající pod afghánské Ministerstvo vnitra, ve věci schválení jejich projektů a tito lidé vyhrožovali jemu a jeho rodině.

Žalobkyně b) v žádosti o mezinárodní ochranu a při pohovoru k této žádosti uvedla, že ona i její nezletilé děti jsou tádžické národnosti, afghánské státní příslušnosti. Vyznávají islámské náboženství sunnitského směru. Žalobkyně nemá žádné politické přesvědčení. Posledním bydlištěm ve vlasti bylo město Kábul. Žalobkyně je vdaná, z manželství pochází pět dětí. Ve své vlasti nikdy nebyla politicky aktivní a nikdy neměla problémy se státními orgány. Čtrnáct let pracovala na střední škole a gymnáziu. Je zdravá, v minulosti měla zdravotní problémy, prodělala operace, ty se uskutečnily v Indii. Nezletilé žalobkyně c) a d) jsou zdravé. Rodina vycestovala z Afghánistánu do Turecka 7.1.2016. Tam žili necelý rok. V září roku 2016 se žalobkyně a nejstarší dcera vrátily přibližně na týden do Afghánistánu, naposledy tedy vycestovala z Afghánistánu do Turecka 23.9.2016. V roce 2014 a 2015 žalobkyně b) měla vízum do Indie, kde strávila přibližně dva týdny. V roce 2016 žalobkyně b) obdržela turecké vízum. Ona ani její nezletilé děti v minulosti nikdy o mezinárodní ochranu nežádaly. K důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně b) uvedla, že její manžel pracoval jako policejní důstojník. Jejich životy byly poklidné. Před dvěma a půl lety si všimla, že její manžel není psychicky v pořádku, byl neustále zamyšlený, měl psychické problémy, po příchodu

z práce býval nervózní. Tehdy jí nic nechtěl vysvětlit. Žalobce a) měl státní ochranu a služební auto, u sebe měl zbraň. Někdy až do ranních hodin hlídal dům, hlídal a kontroloval dcery. Situace se neustále zhoršovala až do doby, kdy jim oznámil, že nesmí vycházet z domu. Žalobkyně b) přestala chodit do práce, děti do školy a všechny zůstávaly doma. Postupně jim žalobce a) vysvětlil, že obdržel nějaké telefonické výhrůžky, že jim unesou dcery. Vysvětlil jim, že situace v Kábulu bude špatná. Následně bydlela žalobkyně s dětmi v Mazár-i-Šaríf. Žalobce a) stále bydlel v Kábulu. Děti byly stále doma, nemohly chodit do školy. V Mazár-i-Šaríf bydleli pouze dočasně, aby měl žalobce možnost v Kábulu zajistit jejich ochranu. Jelikož se to žalobci a) během dočasného pobytu žalobkyně b) a dcer v Mazár-i-Šaríf nepodařilo, přičemž žalobce a) jí důvod nevysvětlil a ona žádné podrobnosti nezná, vrátila se žalobkyně i s dcerami do Kábulu. Žalobce a) jim vyřídil víza do Turecka, kam následně všichni odcestovali. V Turecku jí žalobce a) jako důvod k odjezdu ze země označil setkání s poslancem jménem A. G. M. přímo v budově Ministerstva vnitra. Tento poslanec namířil na žalobce zbraň a sdělil mu, že ho může zabít přímo tam nebo kdekoliv jinde. V Turecku žili z úspor. Žalobkyně b) ani její manžel nemohli pracovat, neboť neměli pracovní povolení. Podstatná byla i jazyková bariéra. V Turecku nepožádali o mezinárodní ochranu, neboť dle ní zřejmě žádné žádosti nepřijímají, ale ona to přesně neví. S blížícím se koncem platnosti tureckých víz začali mít obavy z budoucnosti. Žalobce komunikoval s přáteli v České republice a podařilo se mu získat víza. V září roku 2016 žalobkyně s dcerou vycestovala z Turecka do Afghánistánu za účelem pronájmu či prodeje bytu a získání potvrzení o studiu pro dcery. Ona osobně se nikdy s žádnými výhrůžkami nesetkala, a to ani při tehdejší krátkodobé návštěvě Afghánistánu v září 2016. Do České republiky odjeli z Turecka s představou, že jejich životy budou v bezpečí a dcery budou moci chodit do školy. Žalobkyně b) uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu i jménem nezletilých dětí, neboť ty nemohly chodit do školy kvůli bezpečnostní situaci a jejich životy byly ve vlasti ohroženy. Podrobnosti o tom, z jakého důvodu usiluje muž jménem A. G. M. o život jejího manžela, žalobkyně neví.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně a) a nezletilým žalobkyní c) a d) o udělení mezinárodní ochrany jsou obavy z ohrožení kvůli zaměstnání žalobce a), na základě nichž žalobkyni a dcerám nejprve zakázal vycházet ven z domu, přestěhoval je do Mazár-i-Šaríf, poté do Turecka a následně rozhodl o jejich vycestování do České republiky a podání žádosti o mezinárodní ochranu.

Ve vztahu k žalobkyním e) až g) bylo v průběhu správního řízení objasněno, že tvrzeným důvodem jejich žádosti o mezinárodní ochranu jsou obavy z ohrožení rodiny kvůli zaměstnání otce, na základě nichž jim stejně jako jejich matce a sestrám otec nejprve zakázal vycházet ven z domu, přestěhoval je do Mazár-i-Šaríf, poté do Turecka a následně rozhodl o jejich vycestování do České republiky a podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobkyně e) až g) v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v rámci pohovoru k žádosti uvedly, že jsou tážické národnosti, afghánské státní příslušnosti a vyznávají islámské náboženství sunnitského směru. Nemají žádné politické přesvědčení. Jsou zdravé. S rodiči a sestrami bydlely v Kábulu. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedly, že jejich život je ohrožen. Podrobnosti nevěděly. Vše může vysvětlit jejich otec. V roce 2015 v době, kdy žily v Kábulu, jim otec zakázal chodit ven, stále jim opakoval, aby si dávaly pozor. Následně rozhodl o jejich vycestování do Mazár-i-Šaríf, kde bydlí strýc a teta. Tam strávily s matkou přibližně 7

měsíců. Po návratu z Mazár-i-Šaríf žila rodina přibližně jeden týden u babičky v Kábulu. Následně rodina odcestovala do Istanbulu. Zákaz vycházení z domu souvisel s telefonáty jejich otci. Po nich býval nervózní a žádal je, aby s matkou, zůstaly doma v bezpečí. V Afghánistánu žádné jiné problémy neměly. Osobně se s lidmi, kteří ohrožovali jejich život v Afghánistánu, nesetkaly. Ve své zemi neměly nikdy problémy se státními orgány. S jejich problémy by jim nikdo nemohl pomoci. S kým konkrétně měl jejich otec v Afghánistánu problém, nevědí. Je jim známo, že se jejich otec s žádostí o pomoc na někoho obrátil. Obávají se, že by je v případě návratu do vlasti lidé, s nimiž měl otec problémy, zabili. Bezpečnostní situace se neustále zhoršuje. Totožnost lidí, s nimiž měl otec problémy, neznají, netuší, o koho se jedná.

Ve správních spisech jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu, konkrétně Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Afghánistánu za rok 2015 ze dne 13.4.2016, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2015 ze dne 21.4.2016, Informace MZV ČR č. j. 98858/2015-LPTP ze dne 1.7.2015, Informace Valného shromáždění – Rady bezpečnosti OSN č. A/70/775-S/2016/2018 o situaci v Afghánistánu a jejích důsledcích pro mezinárodní mír a bezpečnost ze dne 7.3.2016, Informace Evropského azylového podpůrného úřadu (EASO) o bezpečnostní situaci v Afghánistánu z ledna 2016, vybrané kapitoly, Informace Úřadu Vysokého komisaře pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 19.4.2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 z ledna 2016, Výroční zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Afghánistán, ze dne 1.6.2016 a Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 z 24.2.2016. Součástí správního spisu vedeného ohledně žádosti žalobce a) o mezinárodní ochranu je žádost žalobce o pomoc pro afghánské Ministerstvo vnitra v jazyce perském včetně překladu do českého jazyka.

Dne 1.7.2015 byli žalobci a), b), e) až g) seznámeni s podklady pro vydání rozhodnutí, žalobci nežádali jejich doplnění, neuváděli žádné nové skutečnosti nebo nové informace, nevyjádřili se ke zdrojům informací a způsobu jejich využití.

Soud provedl důkaz listinou předloženou žalobcem a) k jeho tvrzení, že je stále obětí anonymních výhrůžek a že jeho obavy z pronásledování v zemi původu jsou opodstatněné. Žalobce uvedl, že tato listina se dostala do jeho dispozice dne 5.3.2017 přes pana N., který žije v Německu a navštívil Afghánistán v době, kdy tato listina byla zanechána v Kábulu dne 20.2.2017 v obchodě vedle bydliště jeho matky jemu neznámou osobou. Majiteli obchodu bylo sděleno, aby byla listina doručena bratrovi žalobce. Z této listiny bylo zjištěno, že anonymní pisatel vyzývá žalobce, aby se co nejdříve dostavil do zaměstnání a podepsal příslušné listiny a odevzdal je. Dopis obsahuje výzvu, aby se žalobce, má-li rád svůj život a čest svých dcer, do jednoho týdne dostavil do zaměstnání a přijímal telefonní hovory. Žalobci je rovněž sdělováno, že tím, že se schovává a nepřijímá hovory, resp. telefon má vypnutý, nemůže docílit toho, aby nebyl nalezen.

Soud provedl důkaz listinami navrženými žalovaným ohledně bezpečnostní situace Afghánistánu.

Z informace na č. I. 33 ze zdroje BBC, resp. televizní stanice Al – Jazeera soud zjistil, že v této zprávě ze dne 24.1.2017 se uvádí, že od chvíle, kdy byl v roce 2001 po americké invazi do Afghánistánu Tálibán odstraněn z mocenských pozic, se rozsah kontroly této ozbrojené skupiny nad různými územími v Afghánistánu značně proměňoval. Podle nedávné zprávy vypracované Zvláštním generálním inspektorem pro rekonstrukci Afghánistánu, ztratila Západem podporovaná afghánská vláda od začátku tohoto roku nadvládu nad téměř 5 % svého území na úkor Tálibánu. Území nalézající se pod „správou či vlivem“ afghánské vlády se do konce května zmenšilo na 65,6 % celkového území z loňských 77,5 %, jak ukazují data poskytnutá americkými silami v Afghánistánu. To odpovídá ztrátě 19 z cca 400 správních okresů v zemi. Velitel amerických sil v Afghánistánu uvedl, že Tálibán ovládá převážně venkovské oblasti. Afghánští úředníci pak tvrdí, že přesný údaj ohledně ovládaných území nemůže být vyčíslen vzhledem ke stále pokračujícím bojům s Tálibánem a dalšími ozbrojenými skupinami.

Ve Zprávě BBC z 25.2.2017 ohledně Afghánistánu (listiny na č.l. 30) bylo zjištěno, že tzv. Islámský stát v lednu 2015 oznámil založení své větve Chorásán, což je starý název Afghánistánu a přilehlých území. Bylo to poprvé, kdy se Islámský stát oficiálně rozšířil mimo arabský svět. V následujících týdnech se skupina objevila nejméně v pěti afghánských provinciích, včetně provincií Hilmand, Zábul, Faráh, Lógar a Nangarhár, kde se snažila vytvořit opevněné ostrůvky území, odkud by podnikala další výpady. Jedná se o první velkou ozbrojenou skupinu, která přímo zaútočila na nadvládu afghánského Tálibánu mezi místními povstalci. Islámský stát měl potíže s vybudováním široké politické základny a podpory mezi místním obyvatelstvem, se kterou v Afghánistánu počítal. Místo toho si Islámský stát znepřátelil téměř všechny včetně afghánského Tálibánu. V první polovině roku 2015 se Islámskému státu podařilo získat velké kusy území na východě provincie Nangarhár, Islámský stát se také snaží získat opěrný bod v severním Afghánistánu. Z velké části však byl Islámský stát z jižního a západního Afghánistánu vytlačen afghánským Tálibánem a vojenskými operacemi vedenými afghánskými silami společně se silami USA/NATO. Islámský stát také v posledních měsících přišel o území ve východním Afghánistánu. Stále však ovládá některé části provincií Nangarhár a Kúnar, kde podniká útoky a cvičí bojovníky. Buňky Islámského státu byly také nahlášeny v Zábulu a Ghazní, stejně jako v několika severních provinciích. Islámský stát se hlásí ke spáchání některých nejničivějších útoků v Afghánistánu z poslední doby, z nichž k některým došlo v hlavním městě Kábulu. V červenci 2016 zabil sebevražedný bombový útok na shromáždění v Kábulu kolem 80 lidí. O tři měsíce později došlo během náboženských oslav svátku Ašúra ke dvěma podobným útokům, které si vyžádaly 30 životů. V listopadu 2016 další útok na mešitu v Kábulu připravil o život více než 30 lidí. Všechny tyto útoky byly namířeny proti šíitské menšině. Islámský stát se také přihlásil k odpovědnosti za útoky v dalších částech země a zabíjel i civilisty včetně kmenových starších a náboženských učenců, kteří se stavěli proti jeho extrémní ideologii a brutální taktice. Islámský stát se pokouší zvrátit konflikt v Afghánistánu v sektářskou válku mezi většinovými sunnity a menšinovými šíity, jako se o to snažil i v Sýrii a v Iráku. Islámský stát vyznává přísnější sunnitskou verzi islámu a šíity považuje za odpadlíky.

Z Informace na č. I. 41 spisu, přičemž zdrojem informací je Zpravodajství ČTK, bylo zjištěno, že tato zpráva z 6.2.2017 pojednává o počtu civilních obětí násilností v Afghánistánu, který se loni zvýšil o 3 % na 11.418, což uvedla mise OSN, která v zemi

působí. Z toho počet mrtvých dosáhl 3.498, dalších 7.920 civilistů bylo zraněno. Jde o nejhorší bilanci od roku 2009, kdy začala mise tyto oběti počítat. Zhruba 3/5 civilních ztrát přičetla mise protivládním silám, jako jsou radikální hnutí Tálibán a tzv. Islámský stát. OSN přičetla nejméně 4.953 mrtvých a zraněných Tálibánu. Afghánské vládní síly mají na svědomí asi 1/5 ztrát hlavně použitím těžkých zbraní v zalidněných oblastech. 2 % připadají na provládní milice a mezinárodní síly.

Soud neprovedl žalobci navržený důkaz výsledkem svědka pana M. N., k jejich tvrzení o exponovanosti pana M. v politickém životě Afghánistánu a dále k obsahu činnosti žalobce v komisi pro posuzování zakázek, a to pro nadbytečnost, neboť tvrzení žalobce a) ohledně náplně jeho činnosti v rámci práce v komisi pro posuzování zakázek nebyla mezi účastníky sporná. Zjišťování míry ekonomického a politického vlivu pana M. v Afghánistánu soud nepovažoval za podstatné pro posouzení věci, a proto ani tento důkaz neprovedl. Ze stejného důvodu soud neprovedl ani důkaz listinami navrženými u jednání 23.5.2017, které byly soudu předloženy v perském jazyce ohledně politické exponovanosti a vlivu pana M. v Afghánistánu.

Soud odkazem na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 125/2005-46 ze dne 14.9.2005 zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávním postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Soud dále předesílá, že žádost žalobkyň b) až g) o udělení mezinárodní ochrany úzce souvisela s důvody, jež ve své žádosti uvedl žalobce a).

Podle ust. § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Na tomto místě soud uvádí, že žalovaný správně vycházel z toho, že ve správním řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce a) a žalobkyň b) až g) o udělení mezinárodní ochrany je obava z osob, kterým žalobce a) nevyhověl ve funkci ředitele komise pro posuzování zakázek na stavební projekty, spadající pod afghánské Ministerstvo vnitra ve věci schválení jejich projektů, a tito lidé dle jeho tvrzení vyhrožovali jemu a jeho rodině – žalobkyním b) až g).

Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo, v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Soud konstatuje, že důvody pro udělení azylu uvedené ve výše citovaném § 12 písm. b) zákona o azylu jsou taxativní. Jedna věc je, zda žalobci tvrzené obavy z pronásledování a vyhrožování dosahuje intenzity pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu a článku 9 Kvalifikační směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, druhou věcí ovšem je, zda je dána souvislost – kauzální nexus s důvody pronásledování taxativně vymezenými v § 12 zákona o azylu, v posuzované věci namítaného § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy zda se jedná o pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pokud tato souvislost s důvody podle § 12 písm. b) zákona o azylu chybí, nemůže žadateli vzniknout nárok na azyl, byť by i jinak naplňoval ostatní znaky definice uprchlíka (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 303/2004-79, č. j. 5 Azs 83/2008-65). Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci tvrzené obavy z pronásledování a vyhrožování nemají žádnou souvislost s taxativně vymezenými důvody pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno a nebylo to ani žalobci tvrzeno, že by se jednalo o pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Jak správně uvedl žalovaný, žalobci tvrzené problémy měl žalobce a) nikoliv kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, ale pouze a jen z důvodu jeho konkrétní pracovní funkce, kdy jednak neznámé osoby prostřednictvím výhrůžek telefonických a osoba jménem A. G. M. jej chtěly prostřednictvím výhrůžek donutit k tomu, aby jako ředitel komise na schvalování zakázek ve stavebnictví na Ministerstvu vnitra podepsal jimi navrhované projekty, na čemž měly tyto osoby evidentně zájem. Závěr žalovaného, že žalobci nesplňují zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, je proto správný. Vzhledem k tomu, že není dána souvislost mezi žalobci tvrzeným pronásledováním s důvody pronásledování taxativně vymezenými v § 12 písm. b) zákona o azylu, jsou nedůvodné námitky žalobců, že se žalovaný blíže nezabýval tím, že původem výhrůžek byla mimo jiné i osoba A. G. M. a otázkou, jaké postavení v politickém a ekonomickém, potažmo i kriminálním prostředí tato osoba v Afghánistánu má, neboť schází-li souvislost s důvody podle § 12 písm. b) zákona o azylu a žadatelům tak nemůže vzniknout nárok na azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu, bylo by posuzování uvedených otázek nadbytečné.

Ani bezpečnostní situace v zemi původu není uvedena jako důvod v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, a proto nemohou obstát výtky žalobců stran hodnocení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, že se žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu nesprávně vypořádal s otázkou bezpečnostní situace v zemi původu, resp. otázkou bezpečnosti v Kábulu a okolí a že ji hodnotil velice povrchně. Jak výše uvedeno důvody pro udělení azylu jsou v § 12 písm. b) uvedeny taxativně, což znamená, že jiné skutečnosti než v tomto ustanovení uvedené, důvodem pro udělení azylu nejsou.

Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

K žalobním námitkám ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu krajský soud předepisuje, že u této formy mezinárodní ochrany není podstatné, z jakých důvodů žadateli případně hrozí reálné nebezpečí vážné újmy v zemi původu, ale právě jen existence tohoto reálného nebezpečí. Jaký typ příkoří bude dosahovat intenzity vážné újmy, definuje výše citované ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, resp. článek 15 Kvalifikační směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU. Při posouzení této otázky je nutno hodnotit stav současný, resp. stav k návratu žalobců do země původu. V těchto souvislostech krajský soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 80/2007-87, v němž vyslovil, že pro zjištění okolností rozhodných pro udělení doplňkové ochrany je tedy určující doba případného návratu žadatele o azyl do jeho vlasti. V případě uplatnění článku 33 Ženevské úmluvy a řešení otázek týkajících se rozhodování o poskytnutí doplňkové ochrany, která je podle aktuální právní úpravy vnitrostátním prostředkem k naplnění požadavku plynoucího ze zásady „non refoulement“, je z povahy věci a z podstaty samotného tohoto právního institutu logicky dovoditelné, že dokazování a posuzování skutkových okolností, konkrétně situace v zemi původu žadatele ve vztahu k jeho individuálním poměrům a k dalším faktům, které je sám schopen doložit, nebo které jsou jinak zřejmé, je nutno vázat k okamžiku, kdy má být o doplňkové ochraně rozhodováno, tedy se zřetelem k současnosti či spíše blízké budoucnosti, nikoli však směrem do minulosti, konec citace.

Krajský soud předně uvádí, že souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci neuvedli, a ani v průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti, na základě kterých by jim mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Soud rovněž souhlasí s názorem žalovaného, že nebyla zjištěna

rovněž žádná skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobci v Afghánistánu byli vystaveni skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný správně poukázal na to, že v případě žalobce a) se jedná o osobu, která byla vysoce postaveným zaměstnancem na Ministerstvu vnitra, ani on, ani žalobkyně b) až g) nikdy neměli žádné potíže se státními orgány své země, ani s jejími bezpečnostními složkami, nikdy proti nim nebylo vedeno trestní stíhání. Ze země původu jim bylo umožněno legálně vycestovat na platný cestovní doklad a vízum, a s žádnými potížemi se nesetkali ani v průběhu hraničních kontrol při svém odjezdu z vlasti.

Žalobci nehovořili v případě svého návratu o jakýchkoli potížích či obavách ve vztahu k afghánským státním orgánům či bezpečnostním složkám. Uvedli pokračující obavy z vyhrožování jednak neznámými soukromými osobami kvůli práci žalobce a) v komisi pro schvalování stavebních zakázek, jednak osobou A. G. M. Zde soud poznamenává, že původci vážné újmy podle § 2 odst. 6 zákona o azylu a článku 6 písm. c) výše uvedené Kvalifikační směrnice, nemusí být nutně jen státní či kvazistátní subjekty, ale mohou jimi být i soukromé osoby. Existence pronásledování ze strany těchto subjektů může být relevantní, pokud stát – země původu žadatelů o mezinárodní ochranu – není schopen nebo ochoten zajistit před takovým jednáním odpovídajícím způsobem ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2014-44). K možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku č. j. 5 Azs 50/2008-62, v němž uvedl, že v případě, kdy je původcem vážné újmy čistě nestátní subjekt, se žadatel o mezinárodní ochranu nemusí vždy obrátit na poskytovatele ochrany zakotvené v článku 7 odst. 1 Kvalifikační směrnice. Pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel, konec citace.

V průběhu správního řízení bylo zjištěno, a tento skutkový stav nedoznal změn ani v průběhu soudního řízení, že žalobce a) se obrátil o pomoc na příslušné orgány ve své zemi v případě telefonických výhrůžek. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že pouhá skutečnost, že se konkrétní telefonující osoby nepodařilo odhalit, nemůže být chápána jako absence pomoci afghánských státních orgánů. Pokud žalobci namítali v žalobě, že se správní orgán dostatečně nezabýval tvrzením žalobce a), že původcem výhrůžek byla i osoba jménem A. G. M. a že se nezabýval otázkou, jaké postavení v politickém a ekonomickém, potažmo i kriminálním prostředí tato osoba má, a že právě exponovanost této osoby byla důvodem, proč se žalobce a) ze strachu o svůj život a život členů rodiny – žalobkyň b) až g) – poté, co mu bylo vyhrožováno na půdě Ministerstva vnitra touto osobou, na státní orgány již neobracel, nelze těmto výtkám přisvědčit. Soud souhlasí se závěry žalovaného, že zcela evidentně šlo ze strany pana A. G. M. o nelegální chování soukromé osoby, které nemůže být ze strany státních orgánů a bezpečnostních složek Afghánistánu jakkoli tolerováno. Žalovaný správně nepominul tu skutečnost, že s tímto člověkem se žalobce setkal pouze jednou, a to zcela náhodně v budově Ministerstva vnitra, což zcela evidentně svědčí o tom, že jej označená osoba cíleně nepronásledovala. Žalobci tvrzenou politickou a ekonomickou exponovanost pana A. G. M. nelze dle názoru soudu považovat za objektivní důvod, proč se žalobce a) o pomoc na příslušné orgány či svého zaměstnavatele neobrátil. Jestliže žalobce a) uvedený, a soud zdůrazňuje jediný a navíc náhodný, přímý konflikt

s panem A. G. M., příslušným státním orgánům vůbec neoznámil, a tedy se ani nepokusil svůj problém řešit, je tvrzení žalobců, že by to bylo zbytečné a že žádný úřad proti uvedené osobě nemůže zasáhnout, pouhou spekulací a takoveto vysvětlení rezignace žalobce a) nelze akceptovat. V daných souvislostech žalovaný přílehavě akcentoval tu skutečnost, že žalobce a) vyvrátil možnost, aby kvůli výhrůžkám odešel pro bezpečnost své rodiny a pro vlastní pocit bezpečí ze zaměstnání s vysvětlením, že věřil, že jej vedení ministerstva ochrání a on měl navíc služební zbraň, auto a státní ochranu, a že kdyby odešel z práce, byl by sám a zcela bez ochrany. Dále vycházel z vysvětlení žalobce a), že on sám nepřemýšlel o odchodu ze svého zaměstnání, což by mohlo být rovněž jedním z možných řešení jeho situace. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že uvedené rovněž dokazuje skutečnost, že se žalobce a) svou situaci v zemi nesnažil řešit všemi možnými prostředky a zcela prokazatelně nepodnikl dostatečné kroky pro vyřešení stávající situace ve své vlasti a bez dalšího se uchýlil k tak radikálnímu kroku, jakým je odchod z vlasti. Soud rovněž zcela souhlasí s názorem žalovaného, že paradoxně právě svým odchodem do Turecka a poté do České republiky se žalobce a) zcela dobrovolně vzdal své práce a působení v komisi pro posuzování státních zakázek, a tím veškeré jeho obavy a obavy žalobkyň b) až g) staly zcela bezpředmětnými. Žalovaný správně zdůraznil, že právě odchod žalobce a) z jeho funkce v hodnotící komisi, jako druhé řešení situace, pokud s danými osobami odmítal spolupracovat, byl požadován ze strany osob, které mu vyhrožovaly. Jestliže žalobce a) již není členem příslušné komise, nemá tedy již jakýkoli vliv na předmětné stavební zakázky a osoby, se kterými měl problémy, tak již logicky nemají žádný důvod jej jakkoli kontaktovat či dokonce ohrožovat, jak přílehavě uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Co se týče dopisu předloženého žalobci v průběhu soudního řízení k důkazu a který měl být dle žalobce ponechán v Kábulu v obchodě vedle bydliště jeho matky neznámou osobou, a který obsahuje jednak výzvu, aby se žalobce vrátil do zaměstnání a podepsal příslušné blíže neoznačené listiny a současně i výhrůžku, že pisatel udělá vše pro to, aby našel jeho adresu a jeho bratra, je dle názoru soudu listinou nevěrohodnou za situace, kdy žalobce a) sám v průběhu správního řízení, jak výše uvedeno, uvedl, že osoby, které mu vyhrožovaly, požadovaly jako druhé řešení právě odchod z jeho funkce v hodnotící komisi.

Krajský soud má za to, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí v potřebném rozsahu zabýval rovněž důvodností žádostí žalobců z hlediska ust. § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Skutkový stav zjištěný správním orgánem ani v tomto směru nedoznal změn v průběhu soudního řízení, kdy bylo zjištěno, že výskyt bezpečnostních incidentů v některých lokalitách, nelze označit jako celoplošně rozšířené nerozlišující násilí, které by postihovalo celé území Afghánistánu. Shodně jako žalovaný ani soud nezpochybňuje, že na území Afghánistánu dochází k častým útokům i na civilní obyvatelstvo. Z podkladů pro rozhodnutí ani z výše uvedených listinných důkazů provedených soudem ovšem neplyne, že by se situace vymkla afghánské státní moci z rukou do té míry, že by bylo možno hovořit o celoplošně rozšířeném nerozlišujícím násilí, které by postihovalo celé území Afghánistánu. Žalobci do svého odjezdu ze země žili v hlavním městě Kábulu, který je stabilně pod kontrolou centrální afghánské vlády a stejně jako Mazár-i-Šaríf, kam žalobce a) poslal svou manželku - žalobkyni b) a děti k rodině svého švagra, jsou považovány za oblasti nejbezpečnější. V průběhu správního řízení, ani v průběhu soudního řízení, nebyly zjištěny skutečnosti dokládající, že by právě žalobci mohli být v případě návratu do země původu, vystaveni ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí, v situacích mezinárodního nebo

vnitřního ozbrojeného konfliktu. V podrobnostech soud odkazuje na závěry žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nimiž se zcela ztotožňuje. Soud uzavírá, že správní orgán posoudil individuálně situaci žalobců jednak na základě jejich tvrzení a tyto konfrontoval s informacemi získanými z různých zdrojů, které jsou součástí správního spisu. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 28/2008-68 uvedl, že v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné, či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího násilí) bude právě on, konec citace. V zemi původu žalobců neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobcům za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace v Afghánistánu soud považuje z časového hlediska za zcela dostatečné a přiměřené datu vydání žalobou napadených rozhodnutí, přičemž jak výše uvedeno, tento skutkový stav průběhu soudního řízení změn nedoznal.

Soud s ohledem na výše uvedené shledal žalobu žalobců nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. a skutečností, že procesně úspěšný žalovaný se náhrady nákladů řízení vzdal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 29.5.2017

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně